

بلبرینگ ، انواع و طرز ساخت آن

پروژه دات کام

www.Prozhe.com

مقاله در مورد بلبرینگ و ساچمه های آن

تاریخچه :

اختراع برینگ یا آنچه که بنام بلبرینگ در صنعت شناخته شده است به هزاران سال قبل بر میگردد . در آن زمان بشر دریافت که حرکت چرخشی به مراتب ساده تر از حرکت لغزشی صورت می پذیرد لذا اگر در وسائلی نظیر چرخ ارابه ها و گاری ها یا سنگهای آسیاب قدیمی از سنگ یا چوب بصورت گویچه ها (ساچمه) در آورده و ما بین قطعاتی که نسبت به هم حرکت دارند ، قرار دهد ، بمراتب انرژی کمتری مصرف شده و بر نیروی اصطکاک موجود مابین قطعات مزبور غلبه خواهد کرد .

بدین ترتیب در گذر زمان بتدریج ، گویچه ها بصورت کامل در آمده و با گرفتن حلقه های داخلی و بیرونی و قطعاتی نظیر قفسه ، شکل برینگ امروزی را بخود گرفتند .

بیشتر پیشرفتهائی که در زمینه صنایع و مهندسی صنایع در جهان صورت گرفته و یا می گیرد که جزو لاینفک قرن حاضر می باشند بدون وجود برینگ ها که تا حد زیادی بر نیروی اصطکاک موجود در تمامی ماشین آلات و صنایع ماشین سازی و الکتریکی و خانگی و در صنایع خودروسازی غلبه می کند ، امکان پذیر نبوده و با پیشرفت روز افزون در صنایع ماشین سازی و خودروسازی روز بروز بر اهمیت وجود برینگ ها افزوده می شود .

از نظر تاریخی زمان اختراع برینگ ها بطور دقیق مشخص نیست اما با وجود کشفیات و شواهد تاریخی می توان گفت که ساخت برینگ به دوران روم باستان بر می گردد که پیشروان صنعت برینگ در آن زمان زندگی می کرده اند ، زیرا هنگامی که در سال 1928 دریاچه "نمی" (Nemi) خشک شد بر روی یکی از دو کشتی پاروئی که از زمان امپراطور بزرگ روم کالیگولا باقی مانده بود بلبرینگی یافت شد که تکیه گاههای آن از چوب ساخته شده بود و دارای ساچمه های برنزی بود ، که از نظر

شکل نیز شبیه بلبرینگ های امروزی بوده است . احتمالاً این بلبرینگ در زیر مجسمه بسیار بزرگی برای حمل و یا چرخش آن قرار داده شده بود .

1500 سال بعد لئوناردو داوینچی فیلسوف و ریاضیدان ایتالیایی در دوران حیات خود محاسباتی بر روی یاتاقانهای غلطشی انجام داد که بر حسب آن محاسبات بلبرینگ بصورت ابتدایی ساخته شد و می توان گفت که تا حدود اواخر قرن نوزدهم و تا زمان اختراع دوچرخه و چرخ خیاطی ، ماشین بخار ، ماشین آلات نساجی و غیره اقدامات چندانی در تکمیل و ساخت برینگ ها صورت نگرفته بود .

در اواخر قرن نوزدهم با گسترش صنعت دوچرخه سازی اولین تقاضا برای یاتاقانهای بدون اصطکاک بود لذا در همین عرصه کارخانه های در انگلستان و آلمان شروع به ساختن ساچمه های فولادی کردند که تقریباً در همین زمان نیز بلبرینگ به نسبت خیلی کم برای کارهای مهندسی در امریکا ساخته می شد . با اینکه دانش بشر در زمینه برینگ ها در سطح ابتدایی بود اما نیاز به وجود اجسامی که بتواند خصوصیات مربوطه را داشته باشند و به مقدار بسیار زیادی بر نیروی اصطکاک فائق آید بیشتر احساس می شد . بعدها دانشمندی بنام Robert stribek تحقیقات اساسی در مورد مهندسی برینگ انجام داد در همین زمان بود که گسترش صنعت اتومبیل سازی بهترین زمینه تقاضا برای این محصول بود . بنابراین در عرض ده سال یعنی از سال 1902 الی 1912 بیش از هفت نوع برینگ که امروزه نیز مورد استفاده قرار میگیرد ساخته شد .

با ایجاد تحول اساسی در تکنولوژی طی سده های نوزدهم و بیستم به جهت گسترش نیازهای بشری و پیشرفت سریع تکنولوژی در عرصه های صنایع ماشین های ابزار و افزار ، صنایع خودروسازی ، وسایل خانگی ، سازه های فضایی و بسیاری از صنایع دیگر این محصول نیز روز بروز تکامل یافته تر

شد . چرا که این محصول رابطه تنگاتنگی با کارآئی دستگاهها و خودروهای ساخته شده و ارتباط قریبی با ارتقاء سطح تکنولوژی بشری دارد .

البته تولید برینگ ها بصورت انبوه ، مدرن و استاندارد به سال 1907 بر می گردد.

در این سال مهندسی در يك کارخانه نساجی به سبب بروز مشکلاتی که از شکستن برینگها در اثر خمش شفت متوجه خط تولید می شد به فکر ساخت برینگی افتاد که بتواند خود را با خمش شفت مطابقت دهد که این شخص Wingquist Dr. Sven دکتر سوان وینکوئیست بنیانگذار شرکت -- بلبرینگ SKF سوئد بوده که به اختراع بلبرینگ های خود تنظیم دست یافت Self aligning ball bearing . امروزه برینگها در انواع متنوع و مختلف در ابعاد بسیار وسیعی در سراسر دنیا توسط شرکتهای SKF تولید می شود .

تضمین کیفیت و کارآئی مناسب برینگها تحت دورها و شرایط پیچیده بارهای اعمال شده و شرایط استثنائی نظیر کار در درجه حرارتهای بحرانی ، خلاء و محیطهای خورنده و غیره از دلایل عمده ای است که تأکید بر گسترش دامنه مطالعات و تحقیقات و پیشرفت روز افزون در تکنولوژی ساخت برینگها در این عرصه از صنعت را دارد .

شرکت بلبرینگ ایران

شرکت بلبرینگ ایران (IBC) در بیست و پنجم سپتامبر 1969 با مشارکت جهانی SKF سوئد تأسیس شده است . این شرکت ، بلبرینگ و رولر برینگ های مخروطی را بر اساس مشخصات ارائه شده ISO (سازمان استاندارد جهانی) تولید می کند .

کارخانه مدرن شرکت در شهر تبریز واقع شده و بالغ بر 6/3 میلیون عدد از بلبرینگ و رولر برینگ مخروطی و همچنین بالغ بر 12 میلیون عدد انواع ساچمه در سایزهای مختلف تولید می کند .

این کارخانه با پیشرفته ترین تکنیکهای تولید ، با بهترین مشخصات کیفی و نظام کنترل کتفی بسیار قوی و دقیق تجهیز شده است و تمام تولیدات آن و دقت چرخشی برینگهای IBO مطابق استانداردهای بسیار بالاست .

بلبرینگهای شیار عمیق یک ردیفه یکی از برینگهایی است که بطور بسیار وسیعی در صنایع اتومبیل ، تجهیزات صنعتی ، ماشینهای ابزار و لوازم خانگی و غیره مورد استفاده قرار می گیرد . به خاطر آنها ، این نوع از برینگها قادر به تحمل بارهای محوری در دو جهت تحت چرخش بسیار زیاد هستند .

قابلیت تحمل بارهای شعاعی و دارا بودن این خصوصیت مطلوب بعنوان یک مشخصه بسیار برجسته برای چنین برینگ هایی تلقی می شود .

عمده ترین فعالیت شرکت بلبرینگ ایران تولید بلبرینگهای شیار عمیق بوده که بطور بسیار وسیعی مورد استفاده قرار می گیرد تایپهای سری 62 و 63 می باشد .

محصولات تمام شده بصورت موارد زیر تجهیز می شوند :

Z- در پوش فلزی (در پوش غیر پلاستیکی) در یک طرف برینگ .

Z2- در پوش فلزی Z در دو طرف برینگ .

RS - در پوش پلاستیکی از پلاستیک مصنوعی از پلی ارتین در یک طرف برینگ .

RS2 – در پوش پلاستیکی RS در دو طرف برینگ .

N – شیار رینگ فنری در قسمت بیرونی سطح رینگ خارجی .

NR – مانند N اما با رینگ فنری .

ZN – در پوش فلزی در یک برینگ و شیار رینگ فنری در رینگ بیرونی برینگ در طرف دیگر .

ZNR – مانند ZN اما با رینگ فنری .

IBO شرکت بلبرینگ ایران تولید کننده رولر برینگهای مخروطی در اندازه های اینچی می باشد .
برای این منظور بهترین عمل کردچنین رولر برینگها ، آنها بطور ویژه برای چرخهای اتومبیلها ساخته
می شوند . برای این منظور بهترین و مناسب ترین کار در طراحی درونی و تولید آنها انجام می یابد .
خصوصیات برجسته از طریق کاربرد آنها با ملاحظه مشخصات آنها بطور خلاصه بشرح زیر می باشد :

* افزایش در قابلیت تحمل میزان بارهای محوری و شعاعی با در نظر گرفتن کاربردهای ویژه .

* افزایش در میزان تحمل بارهای دینامیکی و استاتیکی .

* اصطکاک بسیار کم و کاهش در سائیدگی و دمایی عملیات .

* این نوع از رولر برینگ ها بر طبق تolerانسهای نرمال استاندارد تولید می شوند .

شرکت بلبرینگ ایران IBC تولید کننده انواع مختلفی از ساچمه های فولادی از آلیاژ کربن و

کروم بسیار بالا SAE 52100 مطابق با سیستم cr6 100 DIN

مواد اولیه بصورت سیمهای کلافی نورد سرد انتخاب می شود پس از عبور از نورد سرد و عملیات ویژه و مختلف ساچمه ها اینجا تولید می شوند بخاطر اینکه عملیات اولیه خود را در پروسه های تولید که بعنوان ساچمه های نیمه تمام تولید شده بودند ، کامل کنند .

علاوه بر این ساچمه های فولادی در کوره های مخصوص بطور مداوم حرارت داده می شوند که تحت پروسه کنترل ویژه ای برای دست یابی به ساختار درونی مناسب و همگن قرار بگیرند .

در این محل از تولید ، میزان مشخصی ساچمه ها به 3 62 HRC+ می رسند .

نهایتاً ساچمه ها از مراحل متوالی ، سنگزنی سخت ، پولیشکاری ، پرداخت نهایی عبور داده میشوند تا اندازه نهایی بدست آمده و سطوح مطلوب بطور تمام و کمال بدست آید .

بکار گیری و اعمال روشهای کنترل کیفی دقیق همچون وسیله اندازه گیری میکروسکوپی ، دقت ابعادی ، صافی سطح ، قسمت های صوتی و لرزشی ، چرخش در 1800 RPM ، متالوگرافی آزمایش تحمل بار در هر سیکل تولید ، انجام می شود ، این عملیات حاکی از اطمینان از بهترین کیفیت ساچمه – ها با بهترین نتایج ، لازمه اعمال چنین عملیات مختلف و پیچیده ای را می نماید .

IBC شرکت بلبرینگ ایران همچنین تولید کننده بلبرینگ های شیار عمق مخصوص در تلرانسهای

نرمال برای صنعت اتومبیل سازی می باشد .

برای چرخش فعالیتهای تولیدی IBC، ساخت چنین نوع بلبرینگها، بهترین معرف برای شناسائی هویت اصلی کارخانه می باشد بخاطر دارا بودن طراحی مخصوص و کیفیت بسیار بالای آنها .

بکار گیری تجهیزات اندازه گیری بسیار دقیق و پیشرفته ، برای اندازه گیری و آنالیز خصوصیات برجسته بلبرینگها ، از اهداف بسیار عمده و مهم تضمین کیفیت IBC می باشد ، که حاکی از اطمینان بسیار بالا و در دسترس بوده که محصولات بسیار مطمئنی را ارائه می کند .

در راستای بسط و توسعه فعالیتهای تولیدی و کیفی و اجرای طرحهای توسعه و خود کفائی مدیریت این شرکت تصمیم به بسط و توسعه فعالیتهای تولیدی خود گرفته و قصد آن دارد که میزان محصولات خود را از نظر کیفی و کمی متنوع ساخته و آمار تولیدی خود از ظرفیت اسمی خود که 6/3 میلیون عدد برینگ در سال بوده به میزان 8/5 میلیون عدد از انواع برینگها و رولر برینگها برساند که این افزایش حدود 1/5 برابر ظرفیت اسمی کارخانه شامل تایپهای برینگ و تیپر رولر برینگها می شود که تا کنون در خط تولید داشته و هم شامل تایپهای جدید و متنوعی می شود که در طرح توسعه خود در دست اجرا دارد و به مرحله تولید خواهد رساند .

تولید قفسه و درپوش

اولین مرحله در تولید قفسه (کیج) در ماشینهای پرس 100 DPF تن انجام می گیرد . به این ترتیب که کلافهایی از ورق فلزی به ضخامتهای 0/6 و 0/8 و 1 میلی متر فرقه هایی قرار گرفته و با عبور از بین دو غلتک راهنما وارد صفحه اصلی پرس می شوند . این کلافها سنگینی برابر با 1936 کیلوگرم دارند . سپس بازوی اصلی دستگاه با حرکت رو به پائین خود و با قالبهایی که به انتهای آن متصل می شود و اثر را به وجود می آورد که و اثر بوسیله فشار باد و از راه يك لولة باریك و با قطر تقریبی 1

سانتي متر به بيرون دستگاہ پرتاب مي شود. لازم به ذکر است که ماشينهاي DPF قادر به توليد قفسه تمپر رولربرينگ و کيچ بلبرينگ نیز هستند که با نصب قالبهاي مورد نظر در انتهاي بازوي اصلي ماشين و همچنين صفحه راهنماي نور نوار فلزي اين امر امکان پذير است .

تفاوت دو ماشين پرس مذکور در ضخامت نوارهايي است که تحت پرس قرار مي گيرد که شامل اندازه هاي 0/6 و 0/8 ميلي متر براي تايپ هاي مختلف بلبرينگ و رولربرينگ مي شود . بعد از مرحله پرس ، قفسه تيپرولربرينگ براي ايجاد يك سوراخ در قسمت گودي آن که مرحله ايجاد چاك هول (chuk hole) (piercing نام دارد وارد ماشين Lidkoping16 مي شود که در اين ماشين محوري با حرکت رفت و برگشتي بالا و پايين کار ايجاد سوراخ را انجام مي دهد . در مورد واشرهايي که در مرحله پرس ايجاد شد در ماشيني به نام Schuler ابتدا واشرها فرم دهی اوليه شده و بلافاصله به فرم کامل يعني دقيقاً مطابق نيم کره در مي آيند . البته سوراخکاري محل پرچها در کنج بلبرينگ نیز در ماشين SCHULER انجام مي گيرد ولي چون مته هاي سوراخکاري براي تايپ هاي کوچک در ماشين EP16 انجام گرفته و سوراخکاري باقيمانده تايپ ها در خود ماشين شولر انجام مي پذيرد . در واقع مطلب قبل را چنين نیز مي توان بيان کرد که از يك تايپ مشخص و کوچکتر از آن که قطر بلبرينگ کاهش مي يابد به دليل ظرافت کار و نيروي نسبتاً زيادي که بر قفسه وارد مي شود احتمال شکست سوزنهاي سوراخکاري بر اثر بار زياد وجود دارد که اين اشکال در مورد تايپ هاي بزرگتر به وجود نمي آيد و سوراخکاري آنها در ماشين Schuler به راحتی امکان پذير است . پس از فرم دهی قفسه بلبرينگ در اين دستگاہ ، سوراخکاري محل پرچها مجدداً در دستگاہ EP16 انجام مي شود که در واقع مرحله نهايي توليد کيچ بلبرينگ است که سوراخکاري جهت پرچ دو قفسه به هم و نهايتاً نگه داري ساچمه بين آن دو است . (Rivet hole punch) کنترل سالم بودن قفسه ها در هر مرحله و در زمانهاي مشخصي انجام مي شود که ماشين بايد طبق تolerانس هاي (tolerance) تعيين شده براي هر

قطعه کار کند. که البته این تست در مواقع بروز اشکال در عملیات ماشین و تعمیر قطعات بعد از تعمیر باید انجام گیرد تا ماشین در تفرانس های تعیین شده به کار ادامه دهد .

پس از ایجاد چاک هول در قفسه های تیپرولبرینگ ، قفسه ها برای تراش قسمت پایینی و برای صاف و یکسان نمودن سطح خارجی قاعده ی پایین مخروط در ماشین تراش یک دور مورد تراش قرار می گیرند. بعد از تراش کیج ها وارد مرحله ی نوچینگ (Notching) می شوند که این مرحله تشکیل می شود از حرکت نوسانی یک بازو که به تناوب از طرف محیط داخلی قفسه مخروطی شکل شیارهایی جهت قرار گرفتن رولرها در داخل آن ایجاد می کند. که بعد از ایجاد شیارها بعلاوه این که دو طرف دیواره شیارها تخت و صاف در می آید کاریخ کردن دو طرف شیارها جهت سهولت گردش رولرها در آنها در دستگاه Lidkiping-VR80-EP-16 می شوند .

بعد از تمامی این مراحل کیج های بلبرینگ و تیپرولبرینگ برای پلسه گیری و تمیزکاری و همچنین فسفات کردن (phosphating) وارد قسمت مربوطه می شود .

تولید ساچمه و رولر :

اولین مرحله تولید ساچمه و رولر، پرس می باشد. مفتول های سیمی به صورت کلاف پرس ساچمه و دو دستگاه پرس رولر مورد استفاده قرار گرفته و ساچمه و رولر بصورت پرس شده محصولات این دستگاه ها می باشند. ماشینها پرس ساچمه آلمانی بوده و از نوع National Kayser می باشند کلاف های سیمی عمدتاً از کشورهای هلند ، سوئد ، آلمان و بعضاً ژاپن وارد می شوند . طرز کار ماشین پرس ساچمه به این صورت است که کلاف سیم بصورت مواد اولیه بوسیله ی لیفتراک از انبار مواد اولیه به محل کارگاه پرس ساچمه و رولر حمل شده و دور قرقره های بزرگی قرار می گیرند. سر کلاف

در دستگاه پرس ساچمه از بین ساچمه از بین پنج قرقه ی کوچک گذرانده می شود که این قرقه هابعنوان راهنماهای ریلی عمل کرده و مفتول را به داخل دستگاه وارد می کند. در قسمت ورودی ماشین، دو قرقه ی بزرگتر بصورت رودرو در بالا و پایین برسیم مماس می شوند. البته قرقه های اخیر دارای شیار نیز می باشند. این قرقه ها با حرکت دورانی خود مفتول را به داخل قسمت پرس ماشین هدایت می کنند در ماشین پرس ساچمه ی موجود، یک ماشین کار پرس ساچمه های تا قطر 6/5 میلی متر و دیگری تا قطرهای تقریباً 13 میلی متر را انجام می دهند. کلاً قطر ساچمه های موجود و متداول از 6 تا 12/3 متغیر است .

برای مثال ماشین بزرگ پرس ساچمه تایپ با تیرانس قطر 12/95 تا 13/15 را با اندازه طول سیم 21/45 تولید می کند که اندازه ی طول سیم طولی از مفتول سیمی است که برای پرس هر ساچمه لازم است و مصرف می شود. خروج ساچمه ها از دستگاه به وسیله ی فشار باد انجام می گیرد. ساچمه ها بعد از پرس در زمانهای مشخص کنترل می شوند تا از صحت ابعاد و قرار گرفتن آنها در محدوده ی تیرانس مجاز اطمینان حاصل شود. در صورت بی نقص بودن دستگاهها و کار یکسره ماشینهای پرس ساچمه قادر به تولید 180000 عدد ساچمه در مدت 10 ساعت هستند.

در پرس رولر هم کلافهای سیمی بوسیله ی لیفت تراک از انبار مواد اولیه به محل کارگاه پرس رولر حمل شده و به دور قرقه های بزرگی پیچانده می شوند. مفتول پس از عبور از یک لوله باریک که به عنوان راهنما از آن استفاده می شود از میان دو قرقه به قطر 8/8 سانتیمتر عبور کرده و به داخل دستگاه وارد می شوند. و پس از پرس توسط فشار بار از خروجی دستگاه به بیرون رانده می شوند. لازم به ذکر است در صورت کار یکسره ماشینهای پرس رولر قادر به پرس 80000 عدد رولر در مدت تقریباً 7 ساعت می باشند .

ساجمه ها بعد از پرس تحت تامبلینگ قرار می گیرند. به این صورت که چربی های موجود در یک غلتک رولر یا دیگ های غلتان با مواد چربی گیری اولیه وارد مرحله ی آسیاب اولیه (Rill Filling) می شوند. که توسط جک یا لیفت تراك به قسمت آسیاب انتقال می یابند. در مورد رولر بعد از پرس به قسمت تامبلینگ انتقال یافته و با سبوس برنج و مواد سمباده زن حالت خشن بودن آنها از بین می رود. این عملیات بسته به تایپ رولر و میزان چربی و خشنی آنها زمانهای مختلفی را به خود اختصاص می دهد. عملیات آسیاب اولیه یک عملیات خشن کاری است که برای نزدیک کردن ساجمه ها به فرم کروی کامل و اندازه ی اسمی انجام می شود. در این مرحله ساجمه ها در یک مسیر دایره ای شکل شیاردار با یک سرعت دوران مشخص که بسته به تایپ ساجمه متغیر است. بین دو صفحه که اصطلاحاً پلیت (plate) نامیده می شود وارد می شوند. که البته این صفحه ها و اندازه ی شیار آنها و تمامی مشخصات آنها بسته به تایپ ساجمه باز هم متغیر خواهد بود. این صفحه ها دارای شیارهایی برای حرکت ساجمه ها در داخل آنها می باشند که دو صفحه کاملاً مشابه و یا شیارهای همسان روبروی هم قرار گرفته اند به نحوی که شیارهای آنها کاملاً روبروی هم و روی همدیگر قرار گرفته اند و مسیری برای حرکت ساجمه ها به وجود می آورند. یکی از صفحه ها ثابت و دیگری با سرعت مشخص دوران می نماید. با حرکت صفحه متحرك عمل آسیاب ساجمه ها آغاز می شود که روغن برای به حرکت در آوردن ساجمه ها و نیز جلوگیری از زنگ زدگی با فشار گیج مشخص برای هر تایپ داخل صفحه ها جریان می یابد. البته روش تولید ساجمه بلبینگ به اینجا ختم نمیشود

چندین روش داره که بستگی به سختی و کاربرد آنها میتوان آنها را دسته بندی کرد . اگر ساجمه ای که لازم داریم از جنس سخت باشد از یک روش و اگر جنس آن جوری باشد که قطعه خام آن را بتوان از آلیاژ نرم گرفت و سپس سختکاری کرد از یک روش دیگر استفاده میکنند .

روش اول :

ابتدا فلز را ذوب کرده و از داخل يك روزنه به صورت قطره داخل محفظه اي از آب (يا روغن) میچکانند . به دلیل خاصیت جذب مولکولي بالاي فلز در حالت مذاب ، (مثل جيوه روي شیشه يا در آب) مذاب به حالت گلوله در داخل آب شکل میپذیرد و رفته رفته جامد و خنک میشود . به این روش میتوان ساچمه هاي هم اندازه و البته با تفرانس ابعادي نامناسب تهیه کرد . کاربرد این روش برای وقتي است که فلز را نتوان به روش کار گرم یا کار سرد فورج کرده و به شکل ساچمه در آورد . یعنی فلز بیش از حد سخت باشد . پس آنرا ذوب میکنند و ساچمه تولید می کنند.

اما روش دوم :

روش دوم که بسیار پرکاربرد است به این صورت است که ابتدا يك شمش (مفتول) چهارگوش را به تکه هاي کوچک هم اندازه و مکعب شکل تقسیم میکنند . سپس این قطعات را در دستگاه چرخان (غلتك دوار) قرار میدهند و دستگاه را روشن میکنند.

غلتك شروع به چرخش میکند و قطعات به همدیگر برخورد کرده و روي هم میلغزند . بر اثر برخورد این قطعات مکعب به یکدیگر ، ابتدا گوشه هاي تیز آنها به داخل فرو رفته و آهسته آهسته بر اثر برخورد بیشتر از حالت مکعبي شکل به صورت کروي شکل تبدیل میشود . (این روش برای پلیسه گیری و حذف گوشه هاي تیز در قطعات فلزي بسیار پر کاربرد است) پس از حدود چند ساعت (5 الي 6 ساعت) تمام قطعات خام ما تبدیل به گلوله هاي کروي شکل شده و آنها را خارج میکنند . در این حالت تقریباً ساچمه خام ما به وجود آمده . پس از این مرحله آنها را در دستگاههاي مخصوصي سنگ میزنند به این شکل که این دستگاه سنگ

از دو صفحه (افقی) تشکیل شده . ساچمه ها بین این دو صفحه قرار میگیرند و صفحه سنگ بالایی یا هر دو شروع به حرکت میکنند که ساچمه در تماس با این صفحات سنگ خورده میشود . در این حالت ساچمه ها تقریباً هم اندازه میشوند .

سپس برای افزایش سختی ساچمه ها میبایست آنها را عملیات حرارتی کرد تا سطح خارجی سختی داشته باشند . برای همین وارد یک سلسله عملیات حرارتی شده و پس از رسیدن به سختی مورد نظر آنها را مجدداً سنگ میزنند که در این روش دقت بیشتری به کار میگیرند تا از نظر ابعادی در محدوده تolerانس مناسب قرار گیرد .

برای افزایش مقاومت به سایش و همچنین جلوگیری از زنگ زدگی آنها را در نهایت آب کرم میکنند یعنی یک لایه کرم را روی سطح خارجی آن میپوشانند . در نهایت ساچمه ما آماده برای استفاده است . روش دیگر که کم و بیش در مطالب قبلی توضیح داده شد این است که در مرحله نخست در تولید ساچمه‌ها، شکل‌دهی سرد یا گرم است (forming operation cold or hot). مفتولی از فلز به قطر تقریبی ساچمه مورد نظر وارد دستگاه کله‌زنی ویژه‌ای (heading machine) شده که در هر طرف خود یک حفره نیم‌کروی دارد. در یک ضربه ناگهانی- چیزی شبیه آهن‌گری یا فورج - قطعه‌ای از این مفتول جدا شده و به صورت یک کره پلیسه‌دار در می‌آید (مانند حلقه‌ای که سیاره کیوان را احاطه کرده است.)

در مرحله بعد، قطعه کروی شکل وارد دستگاهی شده تا پلیسه‌ها را از آن جدا کند. این دستگاه ماده را

بین دو صفحه فولادی بسیار سخت شده به نام rill plates غلت می‌دهد. یکی از این صفحات ثابت بوده و دیگری می‌چرخد. بر روی این صفحات شیارهایی به صورت دایره ماشینکاری شده که گلوله‌های کروی را در یک مسیر دایروی هدایت می‌کند. بر روی شکل می‌توان دید که از یکی از این صفحات فولادی قسمتی جدا شده است؛ این قسمت جایی است که گلوله‌ها به آن وارد و از آن خارج می‌شوند. زمانی که دستگاه در حال راه‌اندازی است تمامی شیارها کاملاً از گلوله پر می‌شوند. وقتی یک گلوله مسیر خود را طی کرد از شیار خارج شده وارد محوطه خالی شده، اندکی بعد درون شیار دیگری وارد می‌شود. با کنترل کردن فرآیند به گونه‌ای که گلوله‌ها در هر مرحله وارد شیار متفاوتی شوند می‌توان مطمئن بود که اندازه تمامی آنها در پایان فرآیند تولید ساچمه یکسان خواهد بود هر چند که بین شیارها تفاوت اندکی از نظر ویژگی‌های هندسی وجود داشته باشد.

متغیرهایی که در این فرآیند موثرند عبارتند از فشاری که دو صفحه را به هم می‌فشارد، سرعت چرخش صفحه دوار و مدت زمانی که گلوله‌ها درون دستگاه باقی می‌مانند. با تنظیم دقیق این متغیرها می‌توان ساچمه‌هایی با اندازه دقیق تولید کرد.

هنگامی که گلوله‌ها مسیر خود را طی می‌کنند، می‌چرخند و می‌غلطند، سطوح خشن و پلیسه‌ها از میان رفته و گلوله‌ها فشرده شده به صورت کروی در می‌آیند. (مانند زمانی که گلوله‌ای از خمیر را در دست به صورت کره در می‌آوریم.) این فرآیند فشرده کردن گلوله‌ها، فلز را فشرده و سخت می‌کند. از آنجایی که گلوله‌ها از فلز هستند در حین کار گرمای بسیار زیادی تولید می‌شود؛ بنابراین بر سطح گلوله‌ها و نیز صفحه‌ها آب می‌پاشند.

پس از این فرآیند گلوله‌ها عملیات حرارتی می‌شوند. این کار گلوله‌ها را سخت می‌کند اما در عین حال

اندازه آنها را نیز تغییر می‌دهد. از آنجایی که اندازه ساچمه‌ها بایستی دقیق باشد - تا چند میلیونیم اینچ در کاربردهای دقیق - چند مرحله دیگر هم لازم است.

در ادامه گلوله‌ها وارد مرحله سایش می‌شوند. در این مرحله دستگاه مشابه دستگاه پیشین به کار می‌رود با این تفاوت که ماده خنک‌کننده حاوی مواد ساینده است. گلوله‌ها باز هم در مسیر دایروی شکل به حرکت در آمده و ساییده و در عین حال مجدداً فشرده شده و به شکل نهایی خود درمی‌آیند.

مرحله بعدی، پرداخت نهایی است. در این مرحله باز هم از دستگاهی شبیه مراحل پیشین استفاده می‌شود با این تفاوت که صفحه‌های استفاده شده از مواد نرم‌تری ساخته شده و دستگاه نیز فشار کمتری به صفحات وارد می‌کند. به علاوه از خمیر صیقلی دهنده به جای مواد ساینده استفاده می‌شود. در این مرحله بدون اینکه ماده بیشتری از گلوله‌ها جدا شود گلوله سطح هموار و درخشانی پیدا می‌کند.

مرحله پایانی مرحله بررسی (inspection) است. در این مرحله ساچمه‌ها با دستگاه‌های بسیار دقیقی کنترل می‌شوند که مشخص شود آیا ساچمه‌ها دقت لازم را داشته و در محدوده تoleransi مجاز قرار دارند یا خیر. برای نمونه انجمن تولید یاتاقانهای لغزشی بدون اصطکاک (AFBMA) مجموعه‌ای از گریدها (Grades) برای یاتاقانهای لغزشی دارد. درگرید سوم، ساچمه بایستی گلوله‌ای کروی در محدوده 3 میلیونیم اینچ و قطر آن در محدوده 30 میلیونیم اینچ دقت داشته باشد و این به این معناست برای یک ساچمه گرید 3 به قطر یک چهارم اینچ، قطر بایستی در محدوده بین 0.24997 و 0.25003 اینچ و تفاوت بین کوچکترین و بزرگترین قطر آن حداکثر 3 میلیونیم اینچ باشد.

تولید رینگ :

اولین مرحله در تولید رینگ ، تراش رینگ می باشد. مفتول های فولادی توخالی که برای هر تایپ قطر مشخصی را دارا می باشند بوسیله ی لیفتراک از انبار مواد خام به محل کارگاه تراش رینگ حمل می شوند. پس از حمل و قرار گرفتن مفتولها در کنار ماشینهای تراش ؛ اپراتور هر ماشین به نوبت مفتولها ، سپس باگردش اسپیندل ماشین و حرکت دورانی صفحه اصلی ماشین مفتولها روبه جلو حرکت می کند ، ماشینهای تراش موجود برای تراش رینگ از انواع Pittler و آلمانی بوده و دارای شش محور می باشند که به طور متناوب دوران کرده و هر بار قلم و کلیه اجزاء تراش روی ابعاد و تolerانس های داخلی و خارجی رینگ روی دستگانهایی اندازه گیر (آپارات) انجام می شود که این آپارات ها در قسمت آزمایشگاه اندازه گیری بطور روزانه کالیبره می شوند . رینگ های تراش یافته در قسمت تراش رینگ شامل رینگ داخلی و خارجی بلبرینگ و همچنین رینگ داخلی (cone) و رینگ خارجی (cup) تیپر رولبرینگ می باشد هر ماشین تراش دارای یک نشانگر مدور است که مرحله عملیات در حال انجام گیری را نشان می دهد. یعنی از لحظه شروع عملیات تراش تا لحظه ی خاتمه آن در یک ناحیه روی نشانگر مشخص شده است که با پایان یافتن آن نشانگر از ناحیه خاکستری رنگ خارج شده و صفحه اصلی و مدور ماشین که محور ها روی آن قرار دارند شروع مرحله ی بعدی را نشان می دهد. رینگهای سالم از نظر تolerانس روی میله هایی قرار می گیرند و میله ها نیز روی چارچوبهایی فلزی به نام راکت قرار می گیرند و آماده حمل به قسمت بعدی می باشند.

پس از شستشو ، رینگها روی نقاله و داخل تونل شستشو که برای چربی زدایی رینگها انجام می شود. OR یا رینگهای خارجی بلبرینگها به قسمت حرارت انتقال یافته و IR (رینگ داخلی بلبرینگ) و cone (رینگ داخلی رولبرینگ) جهت تراش تهابی به ماشینهای تراش ویژه ای وارد می شود. در اینجا نواحی برآمده قاعده پایینی و تمام لبه های تیز رینگها پُخ شده و لبه های تمام رینگها از حالت راست گوشه بودن خارج و به فرم دوار در می آیند که این عمل را اصطلاحاً Rزنی می نامند. نحوه ی

عمل ماشینهای تراش R زن به اینصورت است که با قرار گرفتن رینگ روی یک محور قلم تراش به طور چسبیده روی - محیط داخلی یا خارجی رینگ قرار گرفته و پس از تراش جدا می شود. این مرحله تراش نهایی finish نام دارد و پس از آن رینگها همگی برای حمل به قسمت حرارت آماده هستند .

عملیات حرارتی :

پس از خاتمه تراش و شستشوی رینگها، آنها را توسط جک به قسمت حرارت انتقال می دهند. قسمت عملیات حرارتی تشکیل شده از دو خط مجزای عملیات حرارتی رینگ و ساچمه . روش کار برای هر دو خط یکسان است پس عملیات انجام گرفته روی رینگها توضیح داده می شود.

ابتدا رینگها را از دهانه ورودی کوره ی اول که دمایی در محدوده ی 840 تا 860 سانتی گراد دارد تدریجاً وارد کوره می کنند تمام مشخصات عملیات حرارتی بسته به نوع فولادی که رینگها و ساچمه ها از آن ساخته شده اند تنظیم گردیده است. نوع فولاد تشکیل دهنده SAE 52100 در استاندارد آمریکایی یا SKF-3 در استاندارد سوئدو SR6 100 در استاندارد دانه بندی این نوع فولاد برای رینگها و ساچمه ها می باشد. در ادامه عملیات کوره ی اول لازم به ذکر است که سوخت مورد استفاده در قسمت حرارت گاز پروپان یا متان شهری است که توسط 4 ژنراتور گازی به فرم ناقص سوزانده شده و از طریق مسیرهای لوله کشی شده به دیواره ی کوره وارد می شوند گاز وارد شده از بالای 80% مونواکسیدکربن (CO) و دی اکسیدکربن و اکسیدهای نیتروژن تشکیل می شود که نقش آن جلوگیری از پوسته شدن (اکسیدشدن) سطح رینگها با تشکیل اکسیدهای فلزی روی آن است. پس گاز مورد احتراق در کوره بطور عمده مونواکسیدکربن (CO) می باشد. که در خروج از کوره بصورت کامل سوخته و به دی اکسیدکربن تبدیل می شود. لازم به ذکر است که تمامی مشخصات فنی کوره ها و

پارامترهاي کنترل و همچنين همين موارد براي ژنراتورها بطور دقيق از روي گيج ها و انديکاتورهاي قرار گرفته روي اين تجهيزات قابل کنترل و تنظيم است.

بعد از اينکه رينگ ها در کوره ي اول به دماي حدود 850 رسيدند در خروج از آن در کوئنچ اوليه که مایع آن روغن است تا دماي 60 درجه سانتیگراد مورد کوئنچ قرار گرفته و پس از 10 دقیقه در روغني با دماي 0 تا 10 درجه سانتیگراد مورد کوئنچ ثانويه قرار مي گیرند. بعد از کوئنچ دوم يك نقاله شیبدار- پله مانند رينگها را به درون تونل سربسته ي شستشو انتقال مي دهد. محلول پاک کننده و چربي زدا در اين عمليات ، کربنات دوسود يا محلول سوداست که با روش تیتراسیون تهیه شده است. بعد از شستشورينگها واز تونل استوانه اي که داراي سياره اي انتقال دهنده و با حرکت مارپیچي است و گرما بصورت تدريجي از ورودي تونل انتهاي آن روي رينگها داده مي شود. پس از خشک شدن رينگها عمليات بعدي تمپر کردن (برگشت دادن) رينگها تا دماي حدود 200°C است که اين کار در کوره ي تمپر انجام مي شود. سختي رينگها بعد از کوئنچ دوم 65-66 RC و پس از تمپر تهائتاً - RC63 62 است که سختي مطلوب براي رينگ و ساچمه است. کنترل ساختار فولاد و دانه بندي آن نیز پس از تمپر در آزمایشگاه متالورژي انجام مي گيرد که سختي سنجي نیز در همين مرحله انجام مي شود. طبق مشاهدات انجام شده پارامترهاي قسمت حرارت براي يك تايپ مشخص OR-6203 به قرار زیر است :

تايپ	زمان	کوره اول	درجه حرارت 2	دماي روغن 1	دماي روغن 2
OR-6203	mins11-10	درجه حرارت 1	c°835	c°5	2

	c°51		c°835	
سختي بعد از کوئچ	دانه بندي 6-8	کورة تمپرینگ (زمان) mins45-1	درجه حرارت c°235	سختي بعد از تمپرینگ RC63-62
RC65.5				

سنگ زني رولر :

در سنگ زني رولر ، اولين مرحله سنگ زني اوليه سطح رولر مي باشد. در اين مرحله که پس از بررسي رولر انجام مي شود حدود 300 میکرون باربرداري انجام مي شود. اين مرحله در دو ماشين Lidköping-RCB 40C انجام مي شود. اين دستگاهها ساخت سوئد هستند. بدین ترتیب که رولرها از يك ظرف قيف مانند ، وارد يك صفحه ي گردون شده و بوسيله ي يك مکانيزم چرخشي که داراي سوراخهائي در محیط دایره اي خود است به يك سیم توخالي انتقال پیدا کرده و سپس وارد دستگاه مي شوند در داخل دستگاه داخل يك استوانه حلزوني قرار گرفته و بين شيارهائي ثابت آن سنگ زني انجام مي شود.

قسمتي از رولر که باید تحت سنگ زني قرار بگيرد از داخل شيار بيرون مانده و با گردش استوانه ي سنگ ، که مماس بر استوانه اولي گردش مي کند که قسمتهائي اضافي رولر سنگ زني مي شوند.

ضمناً میزان بار برداشته شده و سایر مشخصات دستگاه برای تایپ رولرهای مختلف قابل تنظیم است. دور سنگ که همان دور الکتروموتور است که توسط تسمه انتقال می یابد حدود RPM1450 است مایع خنک کاری نیز آب صابون است.

در مرحله سنگ زنی پیشانی رولر (End) که در ماشینهای Lidkiping RFE-25E ساخت سوئد انجام می گیرد قسمت تحتانی رولر (پیشانی) تحت سنگ زنی قرار می گیرد. رولرها از ظرف قیف مانند بالایی ماشین وارد یک مکانیزم چرخان شده و به داخل سیم انتقال دهنده راه می یابند. این سیم انتقال دهنده رولرها را به داخل قسمت سنگ دستگاه راهنمایی می کند که در یک مسیر دوار قسمت پیشانی رولرها با سنگ تماس برقرار کرده و تحت سنگ زنی قرار می گیرند. بعد از این مرحله رولرها دوباره جهت سنگ زنی نهایی سطح وارد دستگاههای RCB 40C قبلی شده و حدود 30 میکرون باربرداری مجدد انجام می شود. مرحله ی پولیش نیز در همین دستگاه به اتمام می رسد و رولرها جهت کنترل نهایی به قسمت کنترل کیفی ارسال می شوند. در صورت رد کیفیت جهت انجام پولیش دقیق تر به ماشینهای Supfina فرستاده می شوند و در این ماشینها اندازه اسمس دقیق تر حاصل شده و جهت شستشو و کلاسه بندی بر حسب نظر و طول تحویل قسمت مونتاژ و انبار کالای نیم ساخته می شوند.

بعد از هر دور آسیاب ساچمه ها دوباره همان مسیر دایره ای ابتدای عملیات را طی کرده و دوباره عملیات فوق تا رسیدن به تایپ مورد نظر روی ساچمه ها انجام می شود. بعد از تعداد مشخصی دور کنترل ابعاد و قطر ساچمه ها ضروری است تا در صفر تنظیم مطلوب اندازه مورد نظر به دست آید جهت خنک کاری صفحات و خود ساچمه ها نیز از محلول کربنات سدیم (سودا) و نیتريت سدیم در آب استفاده می شود که فشار آن نیز بسته به تایپ مورد نظر متفاوت خواهد بود. محلول اخیر به نام

محلول Compound7 معروف است. فشار روغن براي تايپ که مشاهده گرديده است 27000 تا

28000

کيلوگرم بوده است. نوع دستگاہ نیز GEIS.GMBH (آلماني) مي باشد.

فشار روغن : Kg 28000-27000

Bar4/6-kg1000

فشار آب : Kg10000

بعد از عمليات آسياب اوليه يا ريل فليلينگ ساچمه وارد قسمت حرارت شده و عمليات حرارتي روي آنها انجام مي گيرد. اين مرحله براي ساچمه ها و رينگ ها عيناً مطابق يکديگر انجام مي گيرد و در قسمت رينگ توضيح داده خواهد شد. تنها تفاوت موجود در نوع حمل ساچمه ها به کوره ي اول مي باشد که توسط يك نقاله نواري که داراي ظرف هايي به شکل قيف است انجام مي پذيرد.

اولين مرحله در سنگ زني ساچمه دايروکت گرايند مي باشد به اين ترتيب که بعد از رسيدن ساچمه ها به ميزان سختي مورد نظر و پس از کنترل صدرد چشمي. ساچمه وارد دايروکت گرايندينگ مي شود. اين مرحله در دو ماشين SKF.KSG 36A انجام مي گيرد. اين ماشينها از يك صفحه شياردار دايره اي و يك سنگ هم قطر با آن تشکيل يافته است. که به اصطلاح اين صفحه و سنگ با هم Match هستند. ساچمه ها از مسير ورودي دستگاہ که از پالت هاي ساچمه داخل يك چرخ پاره داربه قطر 1/5 متر به نام مگزين (Magazine) يا Elevator تشکيل يافته وارد شده و بوسيله يك دور خيلي آرام گردش مي کند و ساچمه ها را به ريل ناوداني بالايي انتقال مي دهد که از اينجاساچمه ها پس از اينکه سرعت آنها گرفته شد وارد شيارهاي plate شده و سنگ که داراي دوری برابر با RPM970

است انجام می شود. خنک کاری توسط نفت و گازوئیل انجام می گیرد گردش ساچمه ها در سیکل دستگاه تا رسیدن ساچمه ها به اندازه اسمی ادامه می یابند. بارکل برداشته شده در این مرحله حدود 330 میکرون است.

پرداخت اولیه (equalizing) ساچمه : در این مرحله ساچمه ها وارد یک مسیر شیبدار دایره ای می شود و از این طریق وارد شیار بین دو plate شده و یک پلیت ثابت و دیگری متحرک عمل پرداخت را انجام می دهند. بار برداشته شده در این مرحله در حدود 10 تا 15 میکرون است که البته با اضافه نمودن مواد ساینده ای مثل اکسید آلومینیم، اکسید کروم و اکسید آهن در روغن ، برداشت بار به صورت مؤثری انجام یافته و ساچمه ها پرداخت اولیه می شوند. برای انجام خنک کاری در این ماشین که JGS-GEIS.GmbH بوده و ساخت آلمان می باشد از محلول روغن و کربنات دو سود سبک (سودا) استفاده می شود. که محلول اخیر از 14 لیتر روغن بهران و 4 کیلو سودا و 260 لیتر آب تشکیل می شود این محلول بوسیله ی پمپ از مخزن پشت دستگاه روی ساچمه ها در حین عمل پرداخت پاشیده می شود. پمپ و گیج روغن که دارای فشاری در حدود 25 بار است در مجاورت دستگاه قرار دارند. روغن خنک کننده نیز به دلیل وجود رسوبات هر 40 روز یکبار تعویض می شود .

پرداخت نهایی (Lapping) ساچمه : این مرحله نیز دارای مکانیزمی مشابه مرحله قبل می باشد. دور پلیت متحرک RPM 720 و بار برداشته شده 20 میکرون است. در هر لحظه که کیفیت صافی سطح ساچمه در حد مطلوب بود و اثری از زدگی مراحل قبلی و اثر اکسیدها نبود و اندازه اسمی مورد نظر برای تایپ مشخص ساچمه حاصل شد پایان مرحله تولید ساچمه است دستگاه Lapping از نوع Geis بوده و روغن ضد زنگ مورد استفاده تری اتانول آمین- اکسید کروم و اکسید آهن در روغن بهران می باشد.

فرآیند تولید قفسه (کیج) و درپوش

- 1- پرسواشر (blank) بلبرینگ و فرم دهی (forming) قفسه (پیاله) تیپرولربرینگ
- 2- ایجاد چاک هول (chuck hole piericing) قفسه تیپرولربرینگ
- 3- تراش قفسه تیپرولربرینگ
- 4- نوچینگ (Notching) قفسه تیپرولربرینگ
- 5- کلین کات (clean cut) و بوگلینگ (bulging) قفسه تیپرولربرینگ
- 6- تامبلینگ (تمیز کاری و پلیسه کاری)
- 7- فسفاتینگ (phoshating)
- 8- تامبلینگ (تمیز کاری و پلیسه کاری)
- 9- فرم دهی (forming) قفسه بلبرینگ شامل (Rivet holepuncgh,Coining,Waring)
- 10- تامبلینگ (چربی زدایی و پلیسه گیری)
- 11- پرس درپوش فلزی (Shield)
- 12- تامبلینگ (تمیز کاری و پلیسه کاری)

13- انبار اجزاء (محصولات) نیم ساخته

14- انبار مواد خام محصول

فرآیند تولید رینگ

1- انبار مواد خام محصول

2- تراش رینگ (Automatic Turning of Rings)

3- شستشوی رینگ

4- تراش نهایی (Cone) IR و finish Turning (تایپ) 6201,6202,6301

5- کنترل صد درصد ظاهری IR.Cone (تایپ) 6201,6202,6301

6- عملیات حرارتی (Heat Treatment)

7- سنگ زنی پیشانی رینگ (Face Grinding)

8- کنترل صد درصد ظاهر Cone

9- سنگ زنی شیار (Cone) Track Grinding

10- شستشوی رینگ

- 11- سنگ زني سوراخ (Bore Grinding) Cone
- 12- شستشوي رينگ
- 13- کنترل صددردصد اندازه سوراخ (Bore) Cone
- 14- سنگ زني فلنج (Flange Grinding) Cone
- 15- شستشوي رينگ
- 16 پوليش شيار (Track) و فلنج (Flange) Cone
- 17- سنگ زني قطر خارجي (Centerless Grinding) Cup,OR,IR
- 18- شستشوي رينگ
- 19- کنترل صددردصد ظاهر و اندازه قطر خارجي CUP,OR
- 20- سنگ زني شيار (Track Grinding) Cup
- 21- شستشوي رينگ
- 22- پوليش شيار Cup
- 23- سنگ زني شيار (Groove Grinding) OR
- 24- شستشوي رينگ

25- سنگ زني قطر داخلي (OR) land) تايب 411280

1-25- کنترل صددرد OR تايب 411280

26- شستشوي رينگ

27- پوليش (OR) honning

28- کنترل صددرد ظاهر IR

29- سنگ زني سوراخ (IR) Bore Grinding

30- شستشوي رينگ

31- کنترل صددرد اندازه سوراخ (IR) Bore

32- سنگ زني شيار (IR) Groove Grinding

33- شستشوي رينگ

34- پوليش (IR) honning

35- شستشوي رينگ

36- سنگ زني قطر خارجي IR تايب 411280

37- شستشو و روغنکاري رينگ

38- انبار اجزاء (محصولات) نیم ساخته S.F.P.S

فرآیند تولید ساچمه و رولر

- 1- انبار مواد اولیه
- 2- پرس ساچمه
- 3- پرس رولر
- 4- تامبلینگ (چرهي زدایي و پلیسه گیری)
- 5- کنترل صد درصد چشمي ساچمه
- 6- عملیات آسیاب اولیه یا ریل فایلینگ (Rill Filling) ساچمه
- 7- عملیات حرارتي ساچمه و رولر
- 8- کنترل صد درصد اندازه و چشمي ساچمه
- 9- دایرکت گرایندینگ (Direct Grinding) ساچمه
- 10- کنترل صد درصد اندازه و چشمي ساچمه
- 11- پرداخت اولیه (equalizing) ساچمه

12- کنترل صددرصد اندازه و چشمي ساچمه

13- پرداخت نهايي (lapping) ساچمه

14- شستشوي و بسته بندي ساچمه

15- کنترل نهايي ساچمه

16- سنگ زني اوليه سطح رولر (Roller Surface Rough Grinding)

17- تامبلینگ (چرمي گيري و خشك كردن رولر)

18- سنگ زني پيشاني رولر (Roller End Grinding)

19- تامبلینگ (چرمي گيري و خشك كردن رولر)

20- سنگ زني نهايي سطح رولر (Roller Surface Finish Grinding)

21- تامبلینگ (چرمي گيري و خشك كردن رولر)

22- کنترل نهايي رولر

23- کنترل صددرصد چشمي رولر

24- شستشو و خشك كردن رولر

25- كلاسبند ي اندازه ي طول و قطر رولر (Roller Length and diameter Sorting)

26- شستشو و بسته بندی رولر

27- انبار کالای نیم ساخته

پولیش Cup: در این مرحله Cup از ریل ناودانی که بشکل سه طبقه و تقریباً ماریچی است وارد دستگاه شده و به طور عمودی داخل آن قرار می گیرند. سپس صفحه اصلی دستگاه با حرکت روبه جلو داخل قطر داخلی Cup شده و عمل پولیش را انجام می دهد. خنک کاری با روغن انجام شده و نوع ماشین آلمانی است.

مرحله سنگ زنی شیار (OR) (groove): رینگ ها از یک مجرای سطح ظرف مانند که از یک طرف به دیواره ی ناودانی ماشین متصل است وارد دستگاه شده و در داخل محفظه ای قرار می گیرند. صفحه ی متحرک دستگاه که روتور آن به الکتروموتوری با دور ماکسیمم 5800 RPM متصل است با حرکت رو به جلو سنگزنی را انجام می دهد. سنگ زنی به طریقه ی سایشی انجام می گیرد یعنی در اینجا بر خلاف پولیش تیغه ی سنگ در داخل شیار جا گرفته و برش را انجام می دهد. دور روتور متحرک برای نایب های مختلف متفاوت است. خنک کاری با آب صابون انجام می گیرد و ماشینهای ساخت سوئد و مدل آنها SKF-AAA62B Lidköping هستند.

برای تایپ مشخص بلبرینگ 411280 که علاوه بر شیار (groove) در رینگ خارجی دارای قسمتی به نام land در قسمت قطر داخلی نیز هست عمل سنگ زنی و پولیش بطور جداگانه انجام می گیرد در مرحله سنگ زنی قطر داخلی (OR) (Land) تایپ مذکور دستگاه مورد استفاده Lidköping SHD110F است. و ساخت سوئد می باشد. در این دستگاه رینگ ها از یک مجرای سه طبقه ی ماریچ وارد دستگاه شده و در محفظه ی سنگ زنی قرار می گیرند. یک الکتروموتور 1 دور ثابت PRM

5800 بوسیله تسمه الکتروموتور دیگری را می گرداند که دور آن به RPM 19000 می رسد. و چون این ماشین فقط برای سنگ زنی این تایپ مشخص بلبرینگ مورد استفاده قرار می گیرد دور الکتروموتور ثانوی آن نیز ثابت است. صفحه که الکتروموتور و سنگ روی آن قرار دارد با حرکت رفت و برگشتی متناوب سنگ زنی را انجام می دهد. مایع خنک کاری هم چنان آب صابون است.

پولیش (OR honing) : برای پولیش OR برای تایپ های مختلف کلاً 6 ماشین موجود است. چهار ماشین FSF62B یک ماشین FSF130 و یک ماشین نیز Thielehaus Microfinish است که البته ماشین آنرا قادر به پولیش IR و OR می باشد. در ماشینهای FSF62B رینگ خارجی باربرداری اولیه به ماشین اول و سپس به ماشین دوم انتقال داده می شود. تفاوت موجود در سنگها می باشد که سختی آنها متفاوت بوده و به شکل مکعب مستطیل می باشند. هر مرحله باربرداری در خود ماشین انجام می شود. ماشین FSF130 که برای تایپ های بزرگ استفاده می شود هر دو مرحله باربرداری در خود ماشین انجام می شود. ماشین Microfinish انحصاراً برای OR تایپ 411280 به کار می رود. در کلیه ماشینهای بالا رینگها از یک ریل ناودانی شیب دار وارد قسمت اصلی دستگاه شده و سنگ پولیش با حرکت شعاعی خود عمل پولیش را انجام می دهد. علاوه بر این روانکاری و خنک کاری هر دو با روغن انجام می شود لازم به ذکر است ماشین FSF130 بعد از اتمام پاس اول رینگها دوباره باید توسط اپراتور وارد دستگاه شوند ولی در ماشین Microfinish هر دو پاس داخل خود ماشین انجام شود. فشار روغن و نیز بوسیله یک گیج مخصوص از پشت دستگاه قابل کنترل است.

در Grinding Bore ماشینها SKF SHC 45C هستند.

سنگ زنی شیار رینگ داخل در ماشینها famir انجام می گیرد که یکی از ماشینها CNC بوده و دیگری NC است. فشار روغن و تمامی تنظیمات مربوط به ماشین CNC از یک صفحه ی جانبی که

به مرکز کنترل ماشین وصل است انجام می پذیرد. فشار روغن از گیج‌های پشت دستگاه کنترل می شود. حرکت سنگ در این دستگاهها نیز به طریق تحرک رو به جلو و بازگشت به عقب است. فشار روغن در این ماشین بین 72 Psi تا 80 متغیر است. ورود رینگها نیز از طریق یک مجرای کوچک به دستگاه انجام گرفته و از زیر آن و از خروجی دستگاه رینگها به خارج پرتاب می شوند.

در ادامه ی قسمت سنگ زنی مرحله سنگ زنی قطر خارجی (Centerless Grinding) وجود دارد. در این مرحله قطر بیرونی و داخلی و Cup تحت سنگ زنی قرار می گیرد. دو دستگاه موجود از نوع Lidköping و ساخت سوئد هستند. دو سنگ به شکل استوانه و با دو قطر متفاوت یکی به قطر قاعده تقریباً 40 سانتی متر و بادور ثابت و دیگری به قطر قاعده تقریباً 60 سانتی متر و دور متغیر دوران می کنند. این دو استوانه هر دو ارتفاعی برابر با 60 سانتی متر دارند و به طور افقی و روبروی هم در دستگاه قرار گرفته اند. استوانه با دور متغیر زاویه ای کوچک با محور عرضی دستگاه می سازد. رینگ به صورت قرار گرفته روی عرض خود از مجرای ناودانی ورودی دستگاه وارد شده و از بین دو سنگ عبور کرده و عمل سنگ زنی روی آن انجام می شود. خنک کننده در این دستگاه نیز محلول نیتريت سدیم و سودا است. دور الکترو موتور اول ثابت و برابر 3000 RPM است. لازم به ذکر است که رینگها از روی دو استوانه غلتکی که بعنوان راهنما عمل می کنند وارد دستگاه می شوند.

مرحله ی بعدی سنگ زنی ترك Cup است. در این مرحله نیز مانند سایر ماشینهای سنگ زنی موجود، Cup ها از یک مجرای ناودانی و از بالا وارد دستگاه می شوند. البته تفاوت این ماشین با سایر ماشینهای موجود در نوع انتقال Cup به داخل ماشین است. به این صورت که Cup از داخل ریل هدایت شده و به تناوب از مسیر بالایی دستگاه وارد دستگاه می شوند. مایع خنک کاری آب صابون است. در این ماشین یک الکتروموتور با دور ماکزیمم 5800 RPM کار می کند و

این دور بسته به تایپ Cup تحت سنگزنی قرار گرفته ، تا 20000 RPM وبالاتر افزایش می یابد. خود سنگ و الکتروموتور روی یک صفحه قرار گرفته اند که صفحه با حرکت رفت و برگشتی عمل سنگ زنی را انجام می دهد. دو ماشین موجود برای سنگ زنی ترك Cup از نوع Lidkoping-SKF STB160D می باشند.

سنگ زنی فلنج (Flange Grinding): در این مرحله نشیمنگاه رولر در cone یا فلنج cone سنگ زنی می شود. به این ترتیب که cone های کنترل شده و شستشو شده بعد از مرحله سنگ زنی سوراخ داخلی توسط اپراتور از مجرای ناودانی شکل وارد دستگاه شده و به این مجرا که دارای شیب است به سمت داخل ماشین حرکت می کنند. در این قسمت توسط یک بازو از قسمت سوراخ میان cone برداشته شده و به پایین آن که سنگ در آنجا واقع است انتقال می یابند و در این قسمت یک بازوی نگهدارنده با حرکت رو به جلوی خود مانند گیره عمل کرده و cone را در جای خود نگه میدارد. تا سنگ زنی انجام پذیرد. خنک کاری این ماشین نیز با آب صابون انجام می شود. این ماشین نیز که از نوع famir است قادر به تولید 2000-2500 عدد قطعه در یک نوبت کاری است.

مرحله ی پولیش به مرحله ای اطلاق می شود که دقت آن از سنگ زنی بیشتر بوده و نوع سنگهای به کار رفته در ماشینها و طرز کار ماشینهای پولیش متفاوت از سنگ زنی است. در واقع مرحله پولیش پس از مرحله ی سنگ زنی و مرحله ای است که رینگ قبل از مرحله مونتاژ نهایی طی می کند. در این مرحله رینگ ها با تفرانس در حد میکرون به اندازه اسمی نزدیک می شوند.

در ماشین پولیش cone (شیارو فلنج) ، cone از مجرای ناودانی وارد دستگاه شده و سپس یک اهرم نگه دارنده و دو فك متحرکه دستگاه که یکی برای انتقال cone به محل مورد نظر دیگری برای

حرکت دادن سنگ با هم عملیات پولیش شیار و فلنج راغ انجام می دهند این مرحله در تنها ماشین پولیش موجود در خط پولیش برای پولیش شیار و فلنج cone انجام می شود. خنک کاری در این مرحله توسط روغن انجام می گیرد. بعد از اتمام عملیات پولیش cone ها از داخل محفظه ماشین خارج شده و از طریق یک مجرای ناودانی به میله های واقع در زیر مجرا وارد شده و به ترتیب چیده می شوند. لازم به ذکر است که در تمام مراحل عملیات پولیش یک سنگ کوچک با حرکت شعاعی خود دقیقاً بر شیار رینگ منطبق شده و با حرکت شعاعی خود ناصافی سطوح را از بین برده و باری در حدود ده میکرون را از سطوح بر می دارد.

پس از عملیات سنگ زنی پیشانی cone تیپر رولر بَرینگ مورد بازبینی و کنترل صد درصد چشمی قرار می گیرند تا از صحت اندازه ارتفاع و قطر آنها اطمینان حاصل شود. پس از کنترل صد درصد ظاهر cone ها وارد مرحله سنگ زنی شیار یا ترک (Track Grinding) می شوند. این مرحله در دستگاه famir ساخت ایتالیا انجام می گیرد این ماشینها از نوع NC بوده و کنترل و تنظیمات آنها به طریق دستی انجام می گیرد. شیار یا ترک Cone به آن قسمت از Cone گفته می شود که رولرها روی آن قرار می گیرند. در واقع محل چسبیدن رولرها به Cone ، ترک (Track) نام دارد. دستگاههای مذکور به این طریق عمل می کنند که اپراتور تکتک و بصورت متوالی Cone ها را از طریق یک ریل ناودانی شکل به درون دستگاه می فرستد. در داخل دستگاه یک اهرم نگه دارنده از داخل سوراخ (Bore) رینگ رد شده و عمل نگه داری Cone را انجام می دهد. پس از آن سنگ ماشین با حرکت رو به جلو عمل سنگ زنی را انجام می دهد. بعد از اتمام سنگ زنی اهرم یاد شده ، Cone را به ناودان خروجی هدایت می کند خنک کاری عملیات فوق با آب صابون انجام می گیرد. دستگاههای مذکور به شرط عملیات بدون وقفه قادر به تولید 1500 قطعه در یک نوبت کاری می باشند.

پس از شستشوی Cone ها با مواد چربی زدا در يك نقاله نواری سربسته Cone ها و نیز رینگ های داخلی بلبرینگ ها برای سنگ زنی سوراخ میانی رینگ ها (Bore) وارد مرحله ی سنگ زنی می شوند. (Bore Grinding) ، در این مرحله رینگها و Cone ها از يك صفحه ی واقع در بالای دستگاه به صورت چند تایی وارد يك دیواره عمودی می شوند که در پایین به ورودی قسمت سنگ زنی ماشین مرتبط است. از ریل ورودی رینگها يك به يك در محل استقرار رینگ قرار می گیرند. پس از آن سنگ که به اهرمی با حرکت رفت و برگشت متصل است وارد سوراخ شده و با دورهای مورد نظر که برای تایپ های مختلف تغییر می کند توسط يك الکتروموتور به چرخش درآمده و عمل برش را انجام می دهد. پس از اتمام عملیات رینگ از ریل خروجی ناودانی شکل خارج شده و اپراتور جهت کنترل و اطمینان از بودن رینگ در تلرانس های مورد نظر رینگ را در آپاراتهای مخصوص و تلرانس در حدود میکرون تست می کند. مایع خنک کاری در این مرحله نیز آب صابون است.

سنگ زنی رینگ، رینگ های داخلی و خارجی بلبرینگ و همچنین Cone، cup تیپرولرینگ بعد از عملیات حرارتی که جهت بالا بردن سختی آنها در حد مطلوب و نیز رسیدن به دانه بندی مورد نظر انجام میشود جهت عملیات سنگ زنی توسط جک به این قسمت انتقال میابند. کلاً در قسمت سنگ زنی برخلاف سایر قسمتها اندازه گیری کنترل در حد هزارم میلی متر در حد میکرون می باشد. اولین مرحله سنگ زنی، سنگ زنی پیشانی رینگ (Face Grinding) می باشد. (سنگ زنی عملیاتی است که جهت رساندن قطعه مورد نظر به اندازه دقیق اسمی انجام می گیرد و می توان گفت دقیقترین مرحله تولید

رینگ می باشد). در مرحله سنگ زنی پیشانی رینگها از بالا توسط اپراتورها تك تك وارد مجرای ورودی دستگاه می شوند. این مجرای ناودانی به عنوان راهنمایی برای ورود رینگها به داخل ماشین

عمل می کند. مکانیزم داخلی ماشین از دو سنگ روبه روی هم تشکیل یافته است که بوسیله ی دو الکتروموتور همزمان دوران می کنند. یک موتور با دور ثابت 1800 RPM دوران کرده و موتور دیگر دارای دور متغیر است که بسته به برش مورد نیاز، و تایپ رینگ تغییر می کند. دستگاه سنگ زنی پیشانی موجود از نوع SIOME سوئد بوده و قادر به سنگ زنی به طور متوسط 40000 رینگ به هر نوبت کاری می باشد. سنگی که با دور ثابت دوران می کند نسبت به محور ماشین تحت زاویه ی 90 درجه قرار گرفته است ولی سنگ دوم تحت یک زاویه ی مشخص نسبت به محور عمود بر محور ماشین قرار می گیرد. این زاویه به آن جهت است که تماس رینگ با سنگها بطور کامل انجام گرفته و عمل سنگ زنی با چسبیدن رینگ به روی سنگ انجام گیرد. مسیر حرکت رینگ در داخل ماشین بین دو ریل بالایی و پایینی است. به این صورت که رینگ ابتدا به ریل بالایی چسبیده و تا مرکز دوران سنگها چسبیده به ریل بالایی حرکت می کند با رسیدن به مرکز ریل با توجه به تغییر مسیر دوران به ریل پایینی چسبیده و تا خروج از دستگاه روی ریل پایینی حرکت می کند. مایع خنک کاری در این ماشین محلول سودا در آب می باشد. البته عمل سنگ زنی پیشانی در سه مرحله (پاس) انجام می گیرد که کلاً 300 میکرون بار از روی پیشانی برداشته می شود.

مرحله نهایی تولید IR (رینگ داخلی) پولیش کلی IR می باشد که در دستگاههای FGM 65A انجام می شود خنک کاری با روغن بوده و همه ی دستگاهها از یک plate بالایی رینگها را تک تک به درون دستگاه فرستاده و بعد از یک پاس پولیش از خروجی دستگاهها خارج شده و توسط اپراتور روی میله ها قرار می گیرند.

پس از تمامی مراحل سنگ زنی رینگها برای تأیید به قسمت کنترل کیفی ارسال شده و پس از تأیید صافی سطح ساچمه ها و گردی رینگها محصولات برای ارسال به انبار کالای نیم ساخته مهیا هستند

که پس از آن مرحله مونتاژ مرحله نهایی تولید محصول بوده و در این مرحله محصول کلی برای فروش و ارائه به مصرف آماده بوده و ارسال می شوند.

مرحله تولید در پوش (shield) بلبرینگ :

در مرحله ی پرس و اشرف ، قرص های فلزی که بعنوان ضایعات دستگاههای پرس تولید می شوند. در دستگاه Lidköping EP16-50B مجدداً تحت پرس قرار گرفته و قطعات و اشرف مانندی که دارای یک شیار داخلی برای جازدن آن بین دو رینگ داخلی و خارجی بلبرینگ است، تولید می شوند. این قطعات در پوش (Shield) نام دارند که برای حفاظت روغنکاری در بین دو رینگ از ورود مواد آلاینده و مزاحم در کار بلبرینگ مانند گردوغبار و... و حفظ کیفیت روغن و گریس استفاده شده وجود آن لازم است. ضایعات تولید شده در مرحله ی پرس درپوش به عنوان زباله از خط تولید جدا شده و خارج می گردد.

مونتاژ:

بعد از اینکه اجزائی بلبرینگ کامل شد به قسمت مونتاژ منتقل می شود و در آنجا بعد از بازرسی مجدد در دستگاههای کنترلی قوی ، و بعد اجزائی بلبرینگ در دستگاههای مونتاژ به ترتیب به هم متصل می شوند بعد از اینکه بلبرینگ کامل شد بازرسی و آزمایش می شوند از اینکه درست کار می کند یا نه و بعد بسته بندی شده و به انبار کالای آماده برای فروش انتقال داده می شود.